

'De rol van de student-assistenten is cruciaal'

>> *Gesprek met TBM-docent Alexander de Haan (TU Delft Docent van het Jaar 2013)*

Wat houdt deze Best Practice in het kort in? 'In het eerstejaarsvak Probleemanalyse hebben we gekozen voor een andere manier van begeleiding en ondersteuning van zelfstudie en kennisoverdracht. We gaan voor een groot deel weg van het klassieke college. We gebruiken de contactmomenten voor activerend onderwijs. Een relatief nieuw element daarin zijn de zogenoemde kennisclips, korte filmpjes die steeds snel en krachtig een deel van de leerstof neerzetten.'

Hoe gaan jullie te werk? 'We geven nauwelijks 'gewoon' centraal college meer, maar we vormen groepjes. Heel belangrijk is daarin de begeleiding door de student-assistenten (SA's). Zij begeleiden groepjes van steeds 4 à 5 mensen, die aan de slag gaan met een concreet probleem uit de praktijk. Alle SA's hebben zelf recent het vak Probleemanalyse ook gevolgd.

Een nieuw deel van de stof wordt steeds kernachtig neergezet in zogenoemde Kennisclips. Dit zijn instructie filmpjes van een minuut of acht, die we zelf in elkaar hebben gezet. In die clips zit bijvoorbeeld steeds een element: 'wat gaat er altijd mis bij deze opdracht? In het algemeen kun je zeggen dat we structuur aanbrengen bij het vak: iedereen weet wat hij moet doen. En dat horen we ook terug.'

Wat zijn de resultaten van deze aanpak? 'Die zijn erg goed. Voor het vak Probleemanalyse hebben we de slagingspercentages in een aantal jaren tijd weten op te krikken van rond de 40 procent naar recent 83 procent. En in de Engelstalige versie zitten we nu zelfs op 92 procent.' >>

Alexander de Haan is een energieke en open docent. Iedere Technische Bestuurskunde-student wordt enthousiast van enerzijds de materie die hij presenteert en anderzijds de manier waarop hij dat doet. Studenten vinden zijn colleges zeer interessant en zijn zeer betrokken bij de manier waarop het vak wordt gegeven.

De kracht van Alexander de Haan is de samenwerking aangaan met studenten. Ik ken geen andere docent die zo open staat voor input van zijn studenten en daarmee zijn lesmateriaal ontwikkelt. Het samenwerken met studenten is niet alleen zichtbaar op het gebied van ontwikkeling van lesmateriaal, ook student-assistenten worden breed betrokken bij het leveren van input over de manier van projectwerken. Naast de energie en openheid, heeft Alexander het lef om te innoveren. Zijn vak in een blended versie neerzetten, ziet hij als een echte uitdaging, waarin hij zich uitleeft met veel passie.'

De reactie van de studenten

>> Door Anna Campert, Commissaris Bachelor Onderwijs S.V.T.B. Curius





Alexander de Haan, TBM-docent
(TU Delft Docent van het Jaar 2013)

Wat is de sleutel tot het succes? 'Ik denk dat de rol die de student-assistenten spelen, cruciaal is. Zij hebben het vak recent ook allemaal gevolgd en weten dus precies waar de knelpunten liggen. De SA's houden je als docent ook scherp.'

Kleven er ook nadelen aan deze methode? 'Er gaat heel veel tijd en energie zitten in het maken van de kennisclips en in de begeleiding. Gelukkig kunnen we een beroep doen op de SA's, maar daar kleeft wel een ander nadeel aan. Het inschakelen van zoveel studenten kost immers geld. Je zou het ook intern op kunnen lossen door het vak te laten geven door bijvoorbeeld PhD's, maar dat blijkt niet goed te werken. Die geven het vak allemaal net op een andere

Kennisclips kunnen een prima onderdeel vormen van een krachtig leerarrangement. Tegelijkertijd hangt de effectiviteit ervan wel samen met de kwaliteit van de video en van de samenhang met andere leeractiviteiten. Onderzoek laat bijvoorbeeld zien dat je concepten het beste kunt leren, door in video's aandacht te besteden aan misconcepties. Een an-

dere uitdaging is het creëren van samenhang tussen de kennisclips.' 'De stijging van de slagingspercentages is indrukwekkend te noemen. De vraag is natuurlijk of deze stijging niet door andere factoren wordt bepaald /beïnvloed. Structuur aanbrengen is bijvoorbeeld belangrijk, maar dat kan ook op andere manieren.' 'Interessant is de invloed van de student-assistenten. Dat is een sterk punt. Opvallend is wel de bewering dat uniformiteit bij het vak Probleemanalyse wordt bevorderd door het vak door studenten te laten geven. Een toename van het aantal 'docenten' leidt namelijk veelal tot minder uniformiteit omdat iedereen zijn eigen stijl heeft. Deze Best Practice geeft een goed beeld van de beperkingen. Ik adviseer om vooral kennisclips te maken als je deze dikwijls en op grote schaal kunt hergebruiken.'

De reactie van de expert

>> Door Wilfred Rubens, consultant e-learning bij de Open Universiteit

manier en dan krijg je, zo is in het verleden wel gebleken, geheid problemen bij de tentamens. Bij een vak als Probleemanalyse is uniformiteit belangrijk en die krijg je meer door het vak door studenten te laten geven.'

Wat zijn nog mogelijke verbeteringen? 'We willen zoals gezegd weg van het klassieke college geven. Maar toch mis je dat element ook enigszins op deze manier. Je bent als docent toch ook een beetje een artiest. Je wilt een performance neerzetten. In het komende jaar gaan we kijken of we daar een soort tussenweg in kunnen vinden.'

Is dit ook interessant voor anderen? 'Ik zou niet weten waarom niet.' <<